

ปัญหาและข้อเสนอแนะในโรงเรียนขนาดเล็กด้านการใช้อินเทอร์เน็ต
เพื่อการจัดการศึกษา
PROBLEMS AND SUGGESTIONS IN SMALL SCHOOLS REGARDING
THE USE OF THE INTERNET FOR EDUCATION

¹เพียงแข ภูผายาง, ²เทิดศักดิ์ สุพันธุ์ และ ³นราศักดิ์ ภูผายาง

¹Piangkae Poophayang, ²Terdsak Suphandee and ³Narasak Poophayang

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ประเทศไทย
Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand.

³Narasakp@gmail.com

Received: May 24, 2024; **Revised:** June 23, 2024; **Accepted:** August 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นผลการวิจัยระยะที่ 1 ในโครงการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาคู
ด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสู่การสอนแนวใหม่เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ในยุคเปลี่ยนผ่านและหลังโรคระบาดโควิด-19 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและ
ข้อเสนอแนะในโรงเรียนขนาดเล็กด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการศึกษา การวิจัย แบ่ง
ออกเป็น 2 ระยะคือ 1) ขั้นการสำรวจปัญหา กลุ่มตัวอย่างคือครูและผู้บริหารในโรงเรียนขนาด
เล็ก จำนวน 260 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือวิจัยใช้แบบสอบถาม มีค่าความตรงเชิง
เนื้อหาตั้งแต่ 0.80 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าตั้งแต่ .311 - .468 ค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่า .830 สถิติที่ใช้คือค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 2) ขั้นการ
หาข้อเสนอแนะ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัย พบว่า
ระดับความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

³ อาจารย์ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

($\bar{X} = 3.38$, S.D.= .549) และข้อเสนอแนะการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก คือ 1) ผู้บริหารควรมีความรู้ ความสามารถ มีความเป็นผู้นำด้านดิจิทัล หรือเทคโนโลยีในการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) กำหนดเป้าหมายร่วมของบุคลากรภายในต่อการพัฒนาโรงเรียน โดยมีเป้าหมายในการใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน 3) แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือทั้งด้านงบประมาณ และความร่วมมืออื่นๆ เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดระบบการจัดการที่ดีในเรื่องเทคโนโลยีในการเรียนการสอน

คำสำคัญ : ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย, ครู, อินเทอร์เน็ต, โรงเรียนขนาดเล็ก

Abstract

This research was the result of phase 1 of the research project on Strategies for developing teachers in learning management via the internet network towards new teaching methods for lifelong learning in the transitional era and after the COVID-19 pandemic. The objective was to study problems and suggestions in small schools regarding the use of the Internet for educational management. The research was divided into 2 phases: 1) Problem survey phase. The sample consisted of 260 teachers and administrators in small schools by using cluster random sampling. The research tool used a questionnaire. The content validity value is set at 0.80 - 1.00. The discriminatory power value ranges from .311 - .468. The reliability value of the questionnaire was .830 . The statistics used are the mean and standard deviation and 2) the step of finding questions. The suggestions were from 9 experts by using group discussion techniques. The results revealed that. The level of opinions regarding the problem and the school as a whole was at the medium level. ($\bar{X} = 3.38$, S.D.= .549) and the policy recommendation and strategies for developing teachers in learning management via the internet network towards new teaching methods for lifelong learning . It was found that 1) Executives or school administrators should have knowledge, abilities, and leadership in the digital field or technology in educational institution management. 2) Set common goals of internal personnel towards school development. with the goal of using technology as a base. 3) Seek for a network of cooperation in both budgetary and financial matters, and other cooperation. This most schools were still lack of good management system, regarding technology in teaching and learning.

Keywords: Policy recommendation, teacher, internet, small school

บทนำ

จากรายงานสภาพปัญหาในโรงเรียนขนาดเล็กในประเทศไทย โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนทรัพยากร พื้นฐาน เช่นหนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียนรู้ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาอื่นๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน อีกทั้งมีข้อจำกัดในการสอนและการเรียนรู้ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็กมักจะมีจำนวนครูและบุคลากรที่จำกัด ทำให้การตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนในด้านการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะอาจไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้สภาพอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวก โรงเรียนขนาดเล็กอาจขาดสภาพอาคารที่เหมาะสมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เช่น ห้องเรียนที่มีอากาศร้อน เสียงดัง หรือห้องน้ำที่ไม่เพียงพอ ซึ่งสามารถมีผลกระทบต่อนิสัยและการเรียนรู้ของนักเรียน อีกทั้งส่งผลต่อการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสมอาจทำให้นักเรียนไม่สนใจหรือไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ เช่นวิธีการสอนที่ไม่น่าสนใจ หรือเนื้อหาการเรียนรู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับชุมชนหรือสภาพแวดล้อมในพื้นที่นั้น รวมถึง ข้อจำกัดในการพัฒนาทักษะของนักเรียน โรงเรียนขนาดเล็กมักมีข้อจำกัดในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและการเรียนรู้ทางออนไลน์ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในยุคปัจจุบัน การแก้ไขปัญหาเหล่านี้ต้องการการร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนให้โรงเรียนขนาดเล็กมีทรัพยากรและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียน (ปัญจรัตน์ ศุภรานนท์, 2566; ปกิตตา ปานเกษม, 2565; ฐาปณีย์ โลพินดง, 2560)

การใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาที่มีประโยชน์มากมายที่สามารถช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและสะดวกทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการเพียงแค่พิมพ์คำค้นในเครื่องมือค้นหา เช่น Google หรือ Wikipedia ทำให้สามารถศึกษาเนื้อหาที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและสะดวก นอกจากนั้น การเรียนรู้แบบออนไลน์ยังมีหลายแหล่งที่จะเรียนรู้ออนไลน์มีคอร์สเรียนที่หลากหลายและมีคุณภาพสูง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ หรือเรียนรู้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรของตนได้ อีกทั้งผู้เรียนสามารถใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสพการณ์ และข้อมูลกับผู้อื่นที่มีความสนใจเดียวกัน ทั้งผ่านโปรแกรมสื่อสารออนไลน์หรือการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ นอกจากนั้น ยังมีหลายเครื่องมือออนไลน์ที่ช่วยในการศึกษา เช่น Quizlet ที่ช่วยในการฝึกฝนคำศัพท์ Grammarly ที่ช่วยตรวจสอบการเขียนให้ถูกต้องตามไวยากรณ์ และ Google Scholar ที่ช่วยในการค้นคว้างานวิจัยและบทความทางวิชาการที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้จากการอ่านบทความวิชาการ หรือติดตามผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต เช่นบล็อก หรือช่อง YouTube นอกจากนั้น การเข้าถึงคอร์สออนไลน์และหลักสูตรที่มีคุณภาพที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงคอร์สออนไลน์และหลักสูตรที่มีคุณภาพจาก

มหาวิทยาลัยชั้นนำทั่วโลกได้ ดังนั้นการใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและทรัพยากรการเรียนรู้ได้อย่างสะดวกสบาย และเสริมสร้างทักษะและความรู้ในหลากหลายด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ (Kirschner & Merriënboer, 2013 ; Greenhow, Robelia & Hughes, 2009 ; Hrastinski, 2008;)

ซึ่งจากข้อค้นพบที่ได้มีความสอดคล้องในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า กระบวนการวางแผนของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงกับโรงเรียนทั่วไปมีความแตกต่างกัน ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาและความต้องการ การกำหนด จุดประสงค์และเกณฑ์ความสำเร็จ ให้คำนึงถึงทรัพยากรของโรงเรียน การพิจารณาข้อสนับสนุน และข้อจำกัดให้พิจารณาด้านทรัพยากรทั้งของโรงเรียน และชุมชน สำหรับความช่วยเหลือของหน่วยงานต้นสังกัดและการสนับสนุนของชุมชนที่โรงเรียนต้องการ คือการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ แรงงานในการพัฒนาโรงเรียน การสร้างทางเลือกใช้เทคนิคการระดมสมอง โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับปัญหา จุดประสงค์ และศักยภาพของโรงเรียน การวิเคราะห์ทางเลือกต้องคำนึงถึงความพร้อมทางด้านทรัพยากรของโรงเรียน และปัจจัยที่จะส่งผลต่อกระบวนการวางแผนในโรงเรียนประถมศึกษา คืองบประมาณ ทั้งนี้เพื่อความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ศุภวรรณ สุธัมมา และคณะ, 2564; สุรเดช โสมาบุตร และ พัฒนานุสรณ์ สถาพรวงศ์, 2560; ธีระ รุญเจริญ, 2550)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนขนาดเล็กที่ยังดำเนินการอยู่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาโดยใช้เทคโนโลยีในยุคปัจจุบันเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา ทั้งในด้านการบริหารจัดการในสถานศึกษา การใช้เทคโนโลยีในกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในภายนอกตลอดจนการให้บริการหนังสือแบบเรียน และอุปกรณ์ การเรียนการสอน ดังนั้นการวิจัยในชั้นตอนสำรวจปัญหาและหาแนวทางการข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนขนาดเล็กในครั้งนี้น่าจะใช้ประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมหรือเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายให้โรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดชัยภูมินำไปเป็นสารสนเทศและประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ต่อสถานศึกษาและผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในโรงเรียนขนาดเล็กด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นในปัญหาและข้อเสนอแนะในโรงเรียนขนาดเล็กด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการซึ่งจะนำเสนอรายละเอียดตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ จากโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ที่ได้รับรางวัลบริหารจัดการดีเด่นระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป จำนวน 152 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 152 คน ครูผู้สอน จำนวน 648 คน รวมจำนวน 800 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1978 อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2554: 43) ทำการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม(Cluster random sampling) โดยใช้ระดับรางวัลที่โรงเรียนได้รับเป็นหน่วยในการสุ่ม จากนั้นแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้ตำแหน่งการทำงานและเขตพื้นที่การศึกษาเป็นชั้นในการแบ่ง(strata) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 260 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตามขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะการต่อกระบวนการพัฒนาครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่/สื่อ/ครุภัณฑ์/วัสดุ/อุปกรณ์ และ 4) ด้านการบริหารจัดการ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และใช้สูตร t-test Dependent Samplesแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

ผลการวิจัย

ผลการสำรวจข้อมูลแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (good practice) จาก โรงเรียนในพื้นที่จ.ชัยภูมิ ตามเครือข่ายการวิจัยที่กำหนดไว้เครือข่ายละ 5 โรงเรียน จำนวน 6 เครือข่ายรวมจำนวน 30 โรงเรียน ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน ซึ่งทำการวิเคราะห์เป็นรายด้าน และรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตของโรงเรียน โดยภาพรวม

ด้านที่	ความคิดเห็นต่อสภาพปัญหา	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านวิชาการ	3.27	.495	ปานกลาง
2	ด้านบุคลากร	3.39	.567	ปานกลาง
3	ด้านอาคารสถานที่/สื่อ/ครุภัณฑ์/วัสดุ/อุปกรณ์	3.35	.508	ปานกลาง
4	ด้านการบริหารจัดการ	3.54	.628	ปานกลาง
รวม		3.38	.549	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = .549) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = .628) รองลงมาได้แก่ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = .567) และด้านอาคารสถานที่/สื่อ/ครุภัณฑ์/วัสดุ/อุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = .508) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงแนวทางการแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อโรงเรียน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อแก้ปัญหาด้านบุคลากร

ข้อที่	ประเด็นความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อแก้ปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะ
1	บุคลากรครูไม่ตรงกับสาขาวิชาเอกหรือวิชาที่ถนัดและครูต้องรับภาระหนักสอนหลายระดับ หลายรายวิชา	เป็นปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้ เพราะโรงเรียนขาดแคลนครูอย่างแท้จริง แต่ให้ครูผู้สอนมีความสามารถในการบูรณาการการเรียนรู้ และการใช้โทรทัศน์ทางไกลช่วยในการสอนให้มากที่สุด นอกจากนั้น จากยังพบว่าปัจจุบันครูที่ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการเรียนการสอน เป็นครูรุ่นใหม่ที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้คล่อง มีความสามารถด้านการค้นหาค้นหาบทเรียนที่

		เกี่ยวข้องมาใช้ในการสอนรายวิชาที่ได้รับผิดชอบสอน โดยเฉพาะครูประจำชั้นในระดับประถมศึกษาตอนต้น ที่รับผิดชอบสอนทุกรายวิชา การใช้บทเรียนออนไลน์และสื่อการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจึงมีความสำคัญอย่างมาก เช่น ในรายวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เป็นต้น
2	ครูขาดขวัญและกำลังใจ ตลอดจนแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน จึงทำงานได้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร บุคลากรมีการย้ายบ่อย ทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องของงานที่ปฏิบัติ ขาดบุคลากรสายสนับสนุนการสอน เช่น งานธุรการ การเงินและพัสดุ ทำให้ครูต้องทำงานที่ไม่เกี่ยวกับการสอน	การกระตุ้นและจูงใจให้เกิดความตระหนักในบทบาท หน้าที่ที่ยิ่งใหญ่ของครูที่เป็นผู้สร้างคนโดยมีให้ทุกคนมีเป้าหมายร่วมกัน การแก้ปัญหาในเชิงการบริหารจัดการ ลดภาระการทำงานของครู โดยผู้บริหารโรงเรียนสามารถออกแบบการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องกับการทำงานจะช่วยลดเวลา และภาระการทำงานของครูได้ ทำให้ครูมีเวลาในการดูแลนักเรียนและกิจกรรมอื่นๆที่จำเป็นตามหน้าที่
3	การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะกระบวนการเรียนการสอน และการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษามีน้อย	ใช้กระบวนการอบรมพัฒนาครูจากหน่วยงานต่างๆ ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ การจัดการ และการบริหารชั้นเรียนในสภาวะแห่งความขาดแคลน ดังนั้น ครูผู้สอนทุกคนและทุกรายวิชาควร ได้รับการอบรมพัฒนาได้การออกแบบการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนที่สำคัญและเป็นสื่อสำคัญของกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา หรือหน่วยการเรียนรู้ ครูสามารถนำมาออกแบบรายวิชาของตัวเองได้

จากตารางที่ 2 พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อโรงเรียน ด้านบุคลากรของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ และมีแนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศ มีแนวทางที่สำคัญ คือ ใช้กระบวนการอบรมพัฒนาครูจากหน่วยงานต่างๆ ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ การจัดการ และการบริหารชั้นเรียนในสภาวะแห่งความขาดแคลน นอกจากนั้นควร สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และอินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอน ควรเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินคุณภาพการสอนของครู

สรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการศึกษา จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน เพื่อให้ได้ข้อเสนอต่อการนำไปใช้พัฒนาสถานศึกษาคือ

1) ผู้นำ หรือผู้บริหารควรมีความรู้ ความสามารถ มีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาโรงเรียนที่ไม่มีความพร้อม มีความเป็นผู้นำด้านดิจิทัล หรือเทคโนโลยีในการบริหารจัดการสถานศึกษา

2) การกำหนดเป้าหมายร่วมของบุคลากรภายในต่อการพัฒนาโรงเรียน โดยมีเป้าหมายในการใช้เทคโนโลยีเป็นฐานการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน

3) การแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือทั้งด้านงบประมาณ และความร่วมมืออื่นๆ เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดระบบการจัดการที่ดีในเรื่องเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบ ระดับความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดชัยภูมิ ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง แต่จากความสำคัญจำเป็นที่โรงเรียนขนาดเล็กยังคงอยู่และต้องเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาได้มาตรฐาน รวมถึงข้อเสนอแนะการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กที่ได้มีความสอดคล้องและใกล้เคียงกันของทั้งผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ เชิงลึกและการทำการสนทนากลุ่ม พบว่า

1. ผู้นำ หรือผู้บริหารควรมีความรู้ ความสามารถ มีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาโรงเรียนที่ไม่มีความพร้อม มีความเป็นผู้นำด้านดิจิทัล หรือเทคโนโลยีในการบริหารจัดการสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของจิณฉัตร ปะโคทัง (2565) เสนอว่าผู้บริหารมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การมีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี หรือภาวะผู้นำดิจิทัลและนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาจะทำให้มีความสะดวก รวดเร็ว บริหารจัดการสารสนเทศในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Jones (2017) และ Rukspollmuang (2016) ที่เสนอให้ใช้นวัตกรรมเป็นของทางการขับเคลื่อนองค์กร

2. การกำหนดเป้าหมายร่วมของบุคลากรภายในต่อการพัฒนาโรงเรียน โดยมีเป้าหมายในการใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน ทั้งนี้เนื่องมาจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการเรียนการสอนมีความสำคัญอย่างมากที่จะต้องใช้อินเทอร์เน็ตเข้ามาเป็นส่วนช่วยในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้การเข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็วและทันสมัย สอดคล้องกับแนวคิดของ Intaratat (2021) และและสุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) มีความคิดเห็นตรงกันว่าในการสนับสนุนให้บุคลากร

ในองค์กรทุกคนมีทักษะด้านดิจิทัล ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารจัดการองค์การ การส่งเสริมกิจกรรมต่างๆให้รวดเร็วมีคุณภาพ

3. การแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือทั้งด้านงบประมาณ และความร่วมมืออื่นๆ เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดระบบการจัดการที่ดีในเรื่องเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน จึงจำเป็นต้องมีการระดมทรัพยากรที่เกี่ยวข้องให้มีความพอเพียง ทั้งนี้เนื่องจาก พบประเด็นปัญหาที่เกิดคล้ายคลึงกันแทบทั้งสิ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีสภาพปัญหาทั้งด้านวิชาการเป็นหลัก ด้านการบริหารจัดการเป็นอันดับถัดมา นอกจากนั้นสถานการณ์ของโรงเรียนขนาดเล็กใน สามารถที่จะสรุปแนวทางที่สอดคล้องกันนี้ เพื่อหามาตรการในการแก้ปัญหาเชิงระบบต่อไป ซึ่งปัญหาที่ค้นพบและแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ruchiwit, Patchotasingh & Phanphairoj (2019) พบว่า กระบวนการวางแผนของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูง ทุกฝ่ายควรมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาและความต้องการ การกำหนดจุดประสงค์และเกณฑ์ความสำเร็จ ให้คำนึงถึงทรัพยากร การนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้จะเกิดประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง และปภิตตา ปานเกษม (2565) ให้ข้อเสนอแนะสำหรับความช่วยเหลือของหน่วยงานต้นสังกัดและการสนับสนุนของชุมชน ที่โรงเรียนต้องการ คือการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ แรงงานในการพัฒนาโรงเรียน การสร้างทางเลือกใช้เทคนิคการระดมสมอง โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับปัญหา จุดประสงค์ และศักยภาพของโรงเรียน การวิเคราะห์ทางเลือกต้องคำนึงถึงความพร้อมทางด้านทรัพยากรของโรงเรียน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากข้อค้นพบจากการวิจัยเนื่องจากการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อแนวทางการปฏิบัติที่สามารถแก้ปัญหาได้ คือการเน้นที่ครูมีความสามารถในการจัดการเรียน การสอน สามารถออกแบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการได้ มีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเอง นอกจากนั้นยังจำเป็นต้องลดภาระงานอื่นๆ โดยมุ่งเน้นงานสอนเป็นหลัก

เอกสารอ้างอิง

- จิณฉัตร ปะโคทั้ง. (2565). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล*. พิมพ์ครั้งที่ 2. สกลนคร: สมศักดิ์การพิมพ์.
- ฐาปณีย์ โลพันธ์. (2560). *การพัฒนาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม*. บัณฑิตวิทยาลัย :จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2561). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปัทมา ปานเกษม.(2565). *การบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กที่ดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ปัญญาธิ์ ศุภรานนท์. (2566). *อนาคตภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2566 - 2575)*. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ศรีนครินทรวิโรฒ, 24(2), 153–166.
- ศุภวรรณ สุธัมมา และคณะ. (2564). *แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2*. วารสารวิจัยวิชาการ, 4(2), 153–166.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- สุรเดช โสมาบุตร และ พัฒนานุสรณ์ สถาพรวงศ์. (2560). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต4*. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 36(6), 28-40.
- Greenhow, C., Robelia, B., & Hughes, J. E. (2009). Learning, teaching, and scholarship in a digital age: Web 2.0 and classroom research: What path should we take now?. *Educational researcher*, 38(4), 246-259.
- Hrastinski, S. (2008). *Asynchronous and synchronous e-learning*. *Educause Quarterly*, 31(4), 51-55.
- Intaratat, K. (2021). Digital skills scenario of the workforce to promote digital economy in Thailand under & post COVID19 Pandemic. *International Journal of Research and Innovation in Social Science*, 10, 116-127.
- Jones, C., & Pimdee, P. (2017). Innovative ideas: Thailand 4.0 and the fourth industrial revolution. *Asian International Journal of Social Sciences*, 17(1), 4-35.